

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

08.05.2021

Programma Nr. 5-03/5

ietekmes uz vidi novērtējumam dīķu ierīkošanai un derīgo izrakteņu ieguvei nekustamajā īpašumā “Lagūnas”, Mārupes novadā

Derīga līdz 2026. gada 8. maijam

Programma izdota paredzētās darbības ierosinātajai – SIA “*Sabiedrība Mārupe*”, reģistrācijas numurs 40103045371, adrese: Mazcenu aleja 37, Jaunmārupe, Mārupes novads, LV-2166; elektroniskā adrese: info@sabiedribamarupe.lv (turpmāk – Ierosinātāja), kuru pārstāv pilnvarotā persona: Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “*Vides eksperti*”¹, reģistrācijas numurs 40003820612, adrese Ganību dambis 24D, Rīga, LV-1005; elektroniskā adrese: birojs@videseksperti.lv (turpmāk – Pilnvarotā persona).

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta pirmo *prim* daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV sadaļas prasībām, pamatojoties uz Pilnvarotās personas 2021. gada 16. marta un 9. aprīļa iesniegumiem, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai, un 2021. gada 8., 27. un 28. aprīlī iesniegtajiem sākotnējo sabiedrisko apspriešanu materiāliem², kā arī sākotnējo sabiedrisko apspriešanu laikā saņemtajiem sabiedrības un institūciju priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam (turpmāk – IVN). Programmā ietvertas prasības IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. IVN objekts ir viena vai vairāku dīķu ierīkošana līdz 50 ha kopplatībā un derīgo izrakteņu (smilts) ieguve (turpmāk – Paredzētā darbība) Mārupes novadā, nekustamā īpašuma “*Lagūnas*” (kadastra Nr. 8076 014 0004) (turpmāk – Īpašums) Z un ZA daļā³ (turpmāk –

¹ Ierosinātāja ar 2021. gada 4. februāra Pilnvaru Nr.01-02/21 pilnvarojusi SIA “*Vides eksperti*” iesniegt un saņemt Ierosinātājas vārdā visu dokumentāciju, kā arī veikt nepieciešamās darbības, kas saistītas ar derīgo izrakteņu ieguves dīķa izbūves rezultātā nekustamajā īpašumā “*Lagūnas*” Mārupes novadā – ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

² SIA “*Sabiedrība Mārupe*” dīķu ierīkošanas un derīgo izrakteņu ieguves ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas norisinājās laika posmā no 2021. gada 16. marta līdz 6. aprīlim un no 2021. gada 9. aprīļa līdz 30. aprīlim.

³ Saskaņā ar Pilnvarotās personas 2021. gada 12. februāra iesniegumam klāt pievienoto karti un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāliem.

Darbības vieta). Īpašuma kopējā platība ir 180,5 ha⁴. Īpašums “Lagūnas” pieder Ierosinātājam. Realizējot Paredzēto darbību, Ierosinātāja plānojuši veikt dīķa vai dīķu rakšanu un derīgā materiāla (smilts) ieguvu virs un zem pazemes ūdens līmeņa bez pazemes ūdens atsūkņēšanas un mākslīgas pazemināšanas. Dīķu ierīkošanas laikā paredzēts noņemt auglīgās zemesdzēs slāni, kas tiks izvietots pagaidu krautnēs un vaļņos nekustamā īpašuma robežās, bet daļu plānots arī realizēt. Pēc dīķa (dīķu) izbūves paredzēts veikt teritorijas labiekārtošanu (apzaļumošanu). Derīgo izrakteņu ieguves daudzumu paredzēts precizēt IVN laikā. Derīgo izrakteņu izpēte arī vēl tiek plānota, kā rezultātā tiks noskaidroti atradnē esošie krājumi un sagatavota derīgo izrakteņu atradnes pase. Dīķu dziļums paredzēts no 6 līdz 10 m.

2. Sākotnēji IVN derīgo izrakteņu ieguvei dīķa izbūves rezultātā ~3,18 ha platībā, nekustamajā īpašumā “Lagūnas” (kadastra Nr.8076 014 0004), Mārupes novadā tika piemērots ar Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2020. gada 10. septembra lēmumu “Paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. RI20SI0073”. Pēc Lēmuma Nr. RI20SI0073 pieņemšanas Ierosinātāja informēja Biroju, ka ir mainījusi savas darbības plānus, un Īpašumā plānotā dīķa/dīķu kopējā platība būs 30 - 50 ha⁵. Ņemot vērā Ierosinātājas sniegto informāciju, Birojs ar 2021. gada 8. marta lēmumu Nr. 5-02/6 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu (turpmāk – Lēmums Nr. 5-02/6) pamatojoties uz Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punkta noteikto, ka ietekmes uz vidi novērtējums ir nepieciešams paredzētajām darbībām, kuras ir saistītas ar šā likuma 1. pielikumā minētajiem objektiem, Paredzētajai darbībai piemēroja IVN procedūru.
3. Pieņemot Lēmumu Nr. 5-02/6 Birojs secināja, ka Paredzētā darbība ir arī derīgo izrakteņu ieguve, un tās rezultātā paredzēts ierīkot ūdenskrātuvi (vai vairākas). Dīķu ierīkošana bez derīgo izrakteņu ieguves, lielākoties, nav iespējama, un arī otrādi – vietās, kur derīgie izrakteņi tiek iegūti zem gruntsūdens līmeņa, ieguve bez dīķa izveidošanās nav iespējama, ja vien pēc ieguves pabeigšanas tas netiek daļēji aizbērts ar pievestu materiālu (vai nepārtraukti netiek uzturēts mākslīgi pazemināts ūdens līmenis). Tādēļ pēc derīgo izrakteņu ieguves šādās vietās kā teritorijas rekultivācijas veids pārsvarā tiek noteikts ūdenstilpes izveide atbilstoši Ministru kabineta 2012. gada 21. augusta noteikumu Nr. 570 “Derīgo izrakteņu ieguves kārtība”, jo citi šo noteikumu 90. punkta apakšpunktos uzskaitītie rekultivācijas veidi (izmantošana lauksaimniecībā, mežsaimniecībā) nav iespējami vai ir maz varbūtīgi. Lai gan pēc derīgo izrakteņu ieguves Īpašuma teritorijā tiks izveidots dīķis (vai vairāki) un Ierosinātāja norādīja, ka tās plānotā darbība ir tieši dīķa vai vairāku dīķu izveide (neprecizējot to funkciju, arī iespējamu to saistību ar lauksaimniecību), Birojs secināja, ka pamata saimnieciskā darbība, turklāt ar būtisku ietekmi uz vidi, kas Īpašuma teritorijā tiks veikta ilgtermiņā, ir derīgo izrakteņu ieguve, kas Teritorijas plānojumā nav noteikta kā viens no Īpašuma plānotās (atļautās) izmantošanas veidiem. Vienlaikus pieņemot Lēmumu Nr. 5-02/6 Birojs ņēma vērā Novērtējuma likuma 14. panta pirmās daļas noteikto, kas pieļauj veikt IVN arī tādām paredzētajām darbībām, kas neatbilst teritorijas plānojumam, tai skaitā tādēļ, ka plānojums nākotnē varētu tikt mainīts.
4. Atbilstoši Mārupes novada teritorijas plānojuma 2014. – 2026. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums) garfiskajai daļai (plānotā (atļautā) izmantošana)⁶, Īpašums atrodas funkcionālajā zonā *Lauksaimniecības teritorija* (L). Saskaņā ar Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) 6.13. nodaļas 432. punktu lauksaimniecības teritorijas ir teritorijas ar vai bez apbūves, kur primārais

⁴ Informācija atbilstoši Valsts kadastra informācija sistēmas datiem (www.kadastrs.lv).

⁵ Atbilstoši elektroniskā pasta vēstulē norādītajam Pilnvarotā persona saskaņā ar noslēgto līgumu ar Ierosinātāju ir uzsākusi darbu pie IVN.

⁶ Mārupes novada teritorijas plānojums 2014. - 2026. gadam Pieejams tīmekļvietnēs <https://geolatvija.lv/geo/tapis> un <https://www.marupe.lv/lv/pasvaldiba/attistiba-un-planosana/attistibas-dokumenti>.

zemes izmantošanas veids ir lauksaimnieciskā darbība, bet sekundārais – citas šajā teritorijā atļautās izmantošanas, kas saistītas ar lauksaimnieciskās darbības dažādošanu. Ministru kabineta 2013. gada 22. maija noteikumu Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” 56. punkts nosaka, ka derīgo izrakteņu ieguve lauksaimniecības teritorijā var tikt noteikta kā viens no papildizmantošanas veidiem, tomēr Teritorijas plānojuma TIAN 6.13. nodaļā derīgo izrakteņu ieguve kā atļautais teritorijas izmantošanas veids zonējumā *Lauksaimniecības teritorijas (L)* nav noteikta (tāda noteikta funkcionālajā zonā *Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R)*; TIAN 351.6. punkts). TIAN zonējumā *Lauksaimniecības teritorijas (L)* – kā viens no lauksaimnieciskās darbības (vai tās dažādošanas) atļautās izmantošanas veidiem noteikta dīķsaimniecība (TIAN 433.6. punkts). Atbilstoši Teritorijas plānojuma TIAN 224. punktam “*ja ūdenstilpes izveides gaitā tiek veikta derīgo izrakteņu ieguve, darbi ir veicami saskaņā ar valsts likumu (Zemes dzīļu likums) un normatīvo aktu prasībām*”. Saistībā ar Paredzētās darbības atbilstību Teritorijas plānojumam Mārupes novada dome savu viedokli sniegusi 2021. gada 31. marta vēstulē Nr. 1/2-2/137 un 2021. gada 6. maija vēstulē Nr. 1/2-2/226.

5. Darbības vieta atrodas ārpus blīvi apdzīvotām vietām, tā atrodas pie valsts autoceļa A5 Rīgas apvedceļš (Salaspils - Babīte) (turpmāk – Autoceļš A5). Tuvākā apdzīvotā vieta Vētras atrodas apmēram 0,9 km attālumā no Darbības vietas ZR virzienā. Paredzētās darbības vietas tuvumā⁷ nav viensētu.
6. Derīgā materiāla transportēšana paredzēta pa esošu grants seguma brauktuvi zemes īpašumā, kas savienojas ar pašvaldības ceļu C-26 (A-5 - Medumi) (būves kadastra apzīmējums 8076 014 0003 001) un tālāk pa Autoceļu A5, kas pieguļ Īpašuma DR daļai.
7. Darbības vietai tuvumā atrodas vairākas derīgo izrakteņu ieguves vietas - atradnes “*Gundegas*”, “*Lagūnas*” 1. un 2. laukums un “*Kūdras krautuve*”. Abi atradnes “*Lagūnas*” laukumi robežojas ar Darbības vietu, atradne “*Gundegas*” robežojas ar Īpašumu DA pusē, savukārt atradne “*Kūdras krautuve*” atrodas A virzienā ~0,5 km attālumā no Īpašuma.
8. Saskaņā ar valsts SIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” publiski pieejamo piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu datubāzi⁸ Darbības vietai tuvumā, Z virzienā aiz Autoceļa A5 atrodas piesārņotas vieta – Mārupes sadzīves atkritumu izgāztuve (reģ. Nr. 80768/916).
9. Īpašumu šķērso pašvaldības nozīmes koplietošanas ūdensnoteka (ŪSIK kods 3812223:28), kas savukārt ietek valsts nozīmes ūdensnotekā Neriņa (ŪSIK kods 381222:01), kas atrodas ~ 0,04 km attālumā uz R no Īpašuma robežas.
10. Darbības vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, tai skaitā Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorijā (turpmāk – *Natura 2000*), kā arī nerobežojas ar tām. Saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmā “*OZOLS*”⁹ pieejamo informāciju, tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija (*Natura 2000*) ir dabas liegums “*Melnā ezera purvs*”, kas atrodas DR virzienā aptuveni 1,2 km attālumā no Darbības vietas.
11. Ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros notika divas sākotnējās sabiedriskās apspriešanas. Pirmo reizi Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) norisinājās no 2021. gada 16. marta līdz 6. aprīlim. Paziņojums par Paredzēto darbību tika publicēts laikrakstā “*Rīgas aprīņa avīze*” 2021. gada 16. marta izdevumā Nr. 21 (9135) un 19. marta izdevumā Nr. 22 (9136), ievietots tīmekļvietnēs www.marupe.lv, www.videseksperti.lv un www.vpvb.gov.lv. Atbilstoši Ierosinātās iesniegtajiem pirmās Sākotnējās apspriešanas materiāliem par

⁷ 1 km rādiusā.

⁸ LVĢMC piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs http://parissrv.lv/gmc.lv/#viewType=home_view.

⁹ <https://ozols.gov.lv/ozols/>

Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu.

12. Ņemot vērā Mārupes novada domes 2021. gada 31. marta vēstulē Nr. 1/2-2/137 norādītos iebildumus saistībā ar paziņojuma publicēšanu laikrakstā “*Rīgas aprīņa avīze*”, Ierosinātāja izsludināja atkārtotu Sākotnējo apspriešanu. Atkārtotā Sākotnējā apspriešana norisinājās no 2021. gada 9. aprīļa līdz 30. aprīlim. Paziņojums par Paredzēto darbību tika publicēts laikrakstā “*Mārupes vēstis*” 2021. gada 9. aprīļa izdevumā, ievietots tīmekļvietnēs www.marupe.lv, www.videseksperti.lv un vwww.vpvb.gov.lv. Atbilstoši Ierosinātājas iesniegtajiem atkārtotās Sākotnējās apspriešanas materiāliem par Paredzēto darbību atkārtoti individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Abu Sākotnējo apspriešanu laikā sabiedrība varēja iegūt informāciju par Paredzēto darbību un iepazīties ar sagatavotajiem dokumentiem Mārupes novada Mazcenas bibliotēkā (Mazcenu aleja 33/3, Jaunmārupe, Mārupes novads) un tīmekļvietnē www.marupe.lv sadaļas *Sabiedrība*, apakšsadaļā *Vide un Infrastruktūra* un tās apakšsadaļā *IVN paziņojumi* un Izstrādātājas tīmekļvietnē www.videseksperti.lv.
13. Sākotnējās apspriešanas saskaņā ar likuma “*Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums*” (turpmāk – Covid-19 likums) 20. pantu un *Pārejas noteikumu* 3. punktu tika organizētas arī sanāksmes neklātienēs formā:
 - 13.1. Pirmā Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienēs formā (attālināti) notika no 2021. gada 29. marta līdz 2021. gada 6. aprīlim, kuras laikā ieinteresētās puses varēja sūtīt jautājumus uz Paredzētās darbības IVN izstrādātāja e-pasta adresi: birojs@videseksperti.lv. Videoprezentācija bija pieejama tīmekļvietnēs www.marupe.lv un www.videseksperti.lv/pazinojumi sākot ar 2021. gada 29. marta plkst. 10.00, videoprezentāciju bija iespējams saņemt e-pastā, rakstot uz birojs@videseksperti.lv vai zvanot 27507017. Tiešsaistes videokonference notika 31. martā plkst. 18.00 neklātienēs formā, saskaņā ar Covid-19 likumu. Pieejas saite tika publicēta Izstrādātājas tīmekļvietnē www.videseksperti.lv 30. martā.
 - 13.2. Atkārtotā Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienēs formā (attālināti) notika no 2021. gada 20. aprīļa līdz 2021. gada 26. aprīlim, kuras laikā ieinteresētās puses varēja sūtīt jautājumus uz Paredzētās darbības IVN izstrādātāja e-pasta adresi: birojs@videseksperti.lv. Videoprezentācija bija pieejama tīmekļvietnēs www.marupe.lv un www.videseksperti.lv/pazinojumi sākot ar 2021. gada 20. aprīļa plkst. 10.00, videoprezentāciju bija iespējams saņemt e-pastā, rakstot uz birojs@videseksperti.lv vai zvanot 27507017. Tiešsaistes videokonference notika 20. aprīlī plkst. 17.30 neklātienēs formā platformā “*ZOOM*” saskaņā ar Covid-19 likumu. Pieejas saite tika publicēta Izstrādātājas tīmekļvietnē www.videseksperti.lv 19. aprīlī.
14. Saskaņā ar abu Sākotnējo apspriešanas sanāksmju protokoliem Izstrādātājas e-pastā netika saņemti jautājumi par Paredzēto darbību un IVN procedūru, savukārt videoprezentācijai no 29. marta līdz 6. aprīlim bija 22 skatījumi, bet videoprezentācijai no 20. aprīļa līdz 26. aprīlim bija 46 skatījumi.
15. Pirmās Sākotnējās apspriešanas sanāksmes laikā tās dalībnieki interesējās par to, kādam mērķim tiek ierīkoti paredzētie dīķi, kā arī Paredzētās darbības vērtēšanu kopskatā ar Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas “*Rail Baltica*” projektu un Autoceļa A5 rekonstrukcijas projektu. Savukārt pašvaldības ceļu būvinženieris sapulcē norādīja, ka uzsākot “*Rail Baltica*” būvniecību, Ierosinātājas iecerētā piekļuve Autoceļam A5 vairs nebūs iespējama, tādejādi Ierosinātājai ir jāmeklē citi risinājumi derīgo izrakteņu transportēšanai. Atkārtotā Sākotnējā sanāksmē pašvaldības pārstāvji norāda par to, ka joprojām nav skaidrs Paredzētās darbības mērķis – zivsaimniecība vai derīgo izrakteņu

ieguve, kas kavē iespēju novērtēt tās atbilstību Teritorijas plānojumam. Sapulcē atkārtoti tiek norādīts par iespējamām problēmām, kas saistītas ar derīgo izrakteņu transportēšanu no Paredzētās darbības vietas, ņemot vērā Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas “*Rail Baltica*” projekta realizāciju. Atkārtotajā Sākotnējā sanāksmē sabiedrība izrāda interesi par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz pazemes ūdeņu plūsmām, kā arī iespējamām savstarpējām ietekmēm ar Paredzētās darbības tuvumā esošo piesārņoto vietu – Mārupes sadzīves atkritumu izgāztuvi.

16. Sākotnējo sabiedrisko apspriešanu ietvaros tika saņemtas Mārupes novada domes (2021. gada 31. marta vēstule Nr. 1/2-2/137 un 2021. gada 6. maija vēstule Nr. 1/2-2/226) un Satiksmes ministrijas 2021. gada 7. aprīļa vēstule Nr. 15-01/1449 ar priekšlikumiem un prasībām ietekmes uz vidi novērtējumam, kuri jāizvērtē ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros. No iesniegtajiem materiāliem¹⁰ konstatējams, ka Ierosinātāja ir informēta par Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas “*Rail Baltica*” būvniecību un tās trases iespējamo novietojumu Īpašuma teritorijā, kā arī par Autoceļa A5 paplašināšanas ieceri, kas tiks ņemta vērā un vērtēta IVN procesa gaitā.
17. Birojā saņemtie iesniegumi ņemti vērā, formulējot šīs Biroja programmas prasības, kā arī nosūtīti Ierosinātājai, kurai tajā ietvertie argumenti jāņem vērā un jāvērtē, sagatavojot Ziņojumu.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības IVN Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojums jā sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādas vispārējās prasības:
 - 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonu. Ņemot vērā savstarpējās un summārās ietekmes (tiešās un netiešās) ar citām derīgo izrakteņu ieguves vietām, izpētes teritorijai jāaptver arī šīs Biroja Programmas I nodaļas 7. punktā uzskaitītās teritorijas, kur veikta, tiek veikta vai atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Izpētes teritorijai jāaptver arī plānotais transportēšanas maršruts pa pašvaldības ceļu (būves kadastra apzīmējums 8076 014 0003 001) līdz Autoceļam A5, kā arī reprezentatīvi posmi pa šiem autoceļiem, ievērtējot šo ceļu segumus un kvalitāti vai arī citu transportēšanas maršrutu ņemot vērā Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas “*Rail Baltica*” projekta, Jaunmārupes depo teritoriju un Autoceļa A5 rekonstrukcijas projekta iespējamās realizācijas risinājumus.
 - 3.2. Ziņojumā ietverams esošās un plānotās situācijas attēlojums kartogrāfiski, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plāns, kur savstarpēji salīdzināmā atbilstošā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā, ņemot vērā Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas

¹⁰ Tai skaitā Pilnvarotā personas 2021. gada 12. februāra iesniegums ar tam pievienotiem materiāliem, kurš tika vērtēts pieņemot Lēmumu Nr. 5-02/6.

“Rail Baltica” projekta¹¹ un Autoceļa A5 rekonstrukcijas projekta¹² iespējamās realizācijas risinājumus. Kartogrāfiskajos materiālos nepieciešams attēlot gan citas derīgo izrakteņu ieguves vietas, gan teritoriju, kurā plānota derīgo izrakteņu ieguve Darbības vietā, gan teritorijas, kurās netiks veikta Paredzētā darbība dažādu aprobežojumu (piemēram, aizsargjoslu) dēļ, plānotos piebraukšanas un derīgā materiāla izvešanas ceļus, nosusināšanas sistēmas elementus, ja tādi paredzēti, meliorācijas objektus, tuvākās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, papildus nepieciešamos pagaidu un pastāvīgos objektus (bērtnes, būves, ēkas (tajā skaitā nojaukamās), infrastruktūru, inženierkomunikācijas u.c. objektus) u.c. nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.

- 3.3. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.
- 3.4. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Sugu un biotopu novērtējumu veic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificēts nozares (sugu un biotopu) eksperts un Ziņojumam pievieno ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tos pievieno Ziņojumam.
- 3.5. Visus Ziņojumam pievienotos dokumentus, tai skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumus un citus dokumentus, tai skaitā to atvasinājumus, noformē atbilstoši Dokumenta juridiskā spēka likumam un Elektronisko dokumentu likumam.
- 3.6. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.7. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē ietekmes uz vidi novērtējumu un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties Ziņojuma izstrādes laikā vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Ņemot vērā, ka Darbības vieta atrodas 15 km rādiusā no starptautiskās lidostas “Rīga”, kas atbilstoši likuma “Par aviāciju” 41. panta 8. punktu ir teritorija, kurā objekti, kas veicina vai var veicināt putnu masveidīgu pulcēšanos, uzskatāmi par lidojumu drošumam potenciāli bīstamiem objektiem, - Ziņojuma izstrādāšanas laikā jākonsultējas ar VAS “Starptautiskā lidosta “Rīga”” un valsts aģentūru “Civilās aviācijas aģentūra”, Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
2. Ņemot vērā, ka Paredzētās darbības ietvaros plānota ekstensīva zivju audzēšana¹³, tādejādi Paredzētās darbības rezultātā iespējama akvakultūras saimniecības izveide, Ziņojuma izstrādāšanas laikā ierosinātājam jākonsultējas ar valsts zinātnisko institūtu “Pārtikas

¹¹ Biroja atzinums par ietekmes uz vidi novērtējumu Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas “Rail Baltica” būvniecību pieejams tīmekļvietnē <http://www.vpvb.gov.lv/lv/ivn/projekti/?status=3&id=2426>.

¹² Biroja atzinums par ietekmes uz vidi Autoceļa A5 Rīgas apvedceļš Salaspils – Babīte posma no 11,6.kilometra (A7 Rīga – Bauska – Lietuvas robeža (Grenctāle)) līdz 34,6.kilometram (A9 Rīga (Skulte) – Liepāja) rekonstrukciju pieejams tīmekļvietnē <http://www.vpvb.gov.lv/lv/ivn/projekti/?status=3&id=7>.

¹³ Saskaņā ar atkārtotās Sākotnējās apspriešanas protokolu lauksaimnieciskās darbības ietvaros ierīkotajos dīķos paredzēts veikt zivju audzēšanu.

drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts BIOR”, Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.

3. Ņemot vērā, ka Paredzētās darbības izpētes teritoriju skar Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas “*Rail Baltica*” projekta un Autoceļa A5 rekonstrukcijas projekta iespējamās realizācijas risinājumi, Ziņojuma izstrādāšanas laikā jākonsultējas ar Satiksmes ministriju un VAS “*Latvijas Valsts ceļi*”, Ziņojumā atspoguļojot konsultāciju rezultātu.
4. Ja Ziņojuma izstrādes laikā tiek konstatēta ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas vērtībām un/vai uz tuvumā esošo Natura 2000 teritoriju (dabas liegumu “*Melnā ezera purvs*”), jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi.
5. Ziņojums jāiesniedz Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālajā vides pārvaldē, Mārupes novada pašvaldībā, Satiksmes ministrijai, VAS “*Latvijas Valsts ceļi*” un valsts aģentūrā “*Civilās aviācijas aģentūra*” rakstveida priekšlikumu saņemšanai ziņojuma pilnveidošanai. Ja Ziņojuma izstrādes laikā tiek konstatēta ietekme uz īpaši aizsargājamām dabas vērtībām un/vai uz tuvumā esošo Natura 2000 teritoriju (dabas lieguma “*Melnā ezera purvs*”), Ziņojums jāiesniedz arī Dabas aizsardzības pārvaldē.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums.

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norādāma arī informācija par iepriekšējo un pašreizējo teritorijas izmantošanu (arī esošo būvju / konstrukciju nojaukšanas nepieciešamība), derīgo izrakteņu atradni “*Lagūnas*”, kā arī informāciju par Darbības vietā esošo derīgo izrakteņu krājumiem, to kategoriju, iegulas raksturojumu, derīgo izrakteņu kvalitāti un izmantošanas iespējas, kā arī informācija par teritorijas piemērotību akvakultūras saimniecības izveidei.
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), cik iespējams izsver arī transportēšanas maršrutu alternatīvas, kas rada mazāku ietekmi dzīvojamās teritorijās.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās alternatīvu fizikālo raksturlielumu apraksts, zemes izmantošanas prasības būvniecības un ekspluatācijas laikā), ievērojami arī šādi nosacījumi:
 - 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka Paredzēto darbību veido iespējams divas¹⁴ savstarpēji saistītas darbības, katra ar savu specifisko negatīvo, īslaicīgo un ilglaicīgo ietekmi uz vidi (derīgā izrakteņa ieguve un dīķsaimniecība). Raksturojumam, kas sniedzams par Paredzēto darbību, jāaptver gan teritorijas sagatavošanu un papildus nepieciešamo objektu būvniecību, gan pašu darbību, gan nepieciešamos darbus pārejai no vienas darbības uz otru (iespējams ieguves vietas rekultivāciju), gan ar šīm darbībām saistīto transportēšanu u.c. darbības.
 - 1.4.2. Norādot maksimālās iespējamās ieguves platības, ņem vērā iespējamās ieguves ierobežojumus (tostarp aizsargjoslas, ierobežojumus) un attēlo vietas, kur derīgā izrakteņu ieguve netiks veikta, arī kartogrāfiski.

¹⁴ Saskaņā ar atkārtotās Sākotnējās apspriešanas protokolu Darbības vietā paredzēts ierīkot zivju dīķus.

- 1.4.3. Paredzot dīksaimniecības izveidi/attīstību (zivsaimniecībai un / vai citiem mērķiem) Darbības vietā, jānorāda sekojoša informācija, ņemot vērā iespējamus ierobežojumus un jāsniedz informāciju/novērtējumu par:
 - 1.4.3.1. teritorijas piemērotību plānotajai dīksaimniecībai;
 - 1.4.3.2. plānotās dīksaimniecības raksturojums (zivsaimniecībai un / vai citiem mērķiem), izbūve un apsaimniekošana, tai skaitā:
 - 1.4.3.2.1. plānoto dīķu skaits, to dziļums, citas, tostarp hidrotehniskās būves, kas nepieciešamas to ekspluatācijai un uzturēšanai, pasākumi, kas tiks veikti dīķu nogāžu stabilitātei, aprakstot un pamatojot paredzēto dīķa izmantošanu un tam pakārtotos būves tehniskos parametrus, saistīto zivsaimniecībai un / vai citiem mērķiem nepieciešamo apbūvi un labiekārtojumu,
 - 1.4.3.2.2. kompleksu aprakstu par dīķa/u izbūvi un apsaimniekošanu, kontekstā arī ar jau iepriekš iesniegtajām būvniecības iecerēm Mārupes novada domē, skaidrojot projektu savstarpējo sasaisti,
 - 1.4.3.2.3. ar plānotās akvakultūras sugas, mazuļu ielaišanas raksturojums (apjoms, cikliskums), plānoto akvakultūras sugu apsaimniekošanas nosacījumi, barošana (barība, tās iespējamais apjoms), nepieciešamie pasākumi akvakultūras dzīvnieku infekcijas slimību profilaksei un apkarošanai, veterinārās prasības,
 - 1.4.3.2.4. nepieciešamā un plānotā ūdens pievadīšana un novadīšana, tās cikliskuma un sezonālā raksturojums (ja paredzēta ūdens novadīšana) saistībā ar plānoto zivsaimniecību, ūdens resursu pieejamība,
 - 1.4.3.2.5. prognozētais akvakultūras produkcijas apjoms, tās ieguve un apstrāde (raksturo visas darbības, kas paredzētas Darbības vietā),
 - 1.4.3.2.6. nepieciešamie drošības pasākumi akvakultūras saimniecības un starptautiskās lidostas “Rīga” darbības kontekstā, tajā skaitā paredzētie risinājumi putnu atbaidīšanai, kā arī risinājumi saistībā ar dzelzceļa līnijas “Rail Baltica” plānoto izbūvi;
 - 1.4.3.3. informāciju par Paredzētās darbības (dīksaimniecības izveidi zivsaimniecībai un / vai citiem mērķiem) īstenošanu un laika grafiku.
- 1.4.4. Aprēķina un norāda kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa (augšņu virskārtas noņemšana, ja attiecināms, arī atmežošana vai apauguma noņemšana). Sniedz informāciju par būvniecības atkritumu (ja tādi radīsies), noņemtās augšņu virskārtas, arī celmu u.c. noņemtā apauguma izvietošanu vai izmantošanu.
- 1.4.5. Raksturojot teritorijas sagatavošanas darbus, sniedz informāciju par esošu būvju/drupu iespējamo nojaukšanu un ar tiem saistītajiem darbiem, īpaša uzmanība pievēršama iespējamai esošu meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei, arī ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama un paredzēta.
- 1.4.6. Raksturojot ieguves procesus – sniedz informāciju par derīgo izrakteņu ieguves darbu secību, plānotajiem derīgo izrakteņu ieguves veidiem un apjomiem, izstrādes dziļumu, ieguves un ar to saistīto darbību laika grafiku.
- 1.4.7. Apraksta derīgo izrakteņu ieguves tehnoloģiju (paņēmienus), ja tādi Darbības vietā paredzēti – arī derīgā materiāla apstrādes (skalošanas) un citus tehnoloģiskos procesus, un salīdzina tos ar pasaules praksē izmantojamām tehnoloģijām. Norāda izmantojamās tehnikas vienības un to skaitu.

- 1.4.8. Novērtē inženierkomunikāciju pieejamību, sniedz informāciju par nepieciešamajiem būvniecības, tostarp pārbūves vai atjaunošanas darbiem (arī dīkšsaimniecības ekspluatācijai nepieciešamo).
- 1.4.9. Īpašu uzmanību pievērš piebraukšanas iespējām, ņemot vērā Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas "Rail Baltica" projekta un Autoceļa A 5 rekonstrukcijas projekta iespējamās realizācijas risinājumus, derīgo izrakteņu teritorijām un plānotajiem transportēšanas maršrutiem, nepieciešamajiem un plānotajiem būvniecības (piemēram, seguma atjaunošanas) darbiem un iespējamiem transportlīdzekļu pārvietošanās ierobežojumiem uz koplietošanas ceļiem. Norāda plānoto satiksmes intensitāti uz izvešanas ceļiem. Norāda kopējo plānoto satiksmes intensitāti uz izvešanas ceļiem, ņemot vērā satiksmes intensitāti arī no citām, blakus esošām, derīgo izrakteņu ieguves vietām.
- 1.4.10. Novērtē piemērotākos risinājumus rekultivācijai Darbības vietā vai dažādās Darbības vietas zonās (ja risinājumi varētu būt atšķirīgi). Sniedz konkrētus priekšlikumus plānotajiem rekultivācijas pasākumiem un to realizācijas laika grafikam.
- 1.5. Sniedzot informāciju par nepieciešamajiem dabas resursiem un materiāliem atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam, norāda, kā tieši (kādos procesos) konkrētie materiāli vai dabas resursi tiek izlietoti un kāds ir šo resursu avots (piemēram, ūdens ieguves avots), nepieciešamo energoresursu raksturojums (arī dīkšsaimniecības ekspluatācijas laikā).
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpašu uzmanību pievērš emisijām ūdenī, gaisā, trokšņa emisijām (arī, kur atbilstoši, dīkšsaimniecības ekspluatācijas laikā). Skaidrojams, kādos procesos un kādas iekārtas rada attiecīgos blakusproduktus un emisijas. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Lai noteiktu piesārņojošo vielu emisiju gaisā daudzumu, ievēro normatīvajos aktos par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi¹⁵ noteiktos paņēmienus (monitorings, inventarizācija vai aprēķins, izmantojot emisiju faktoros). Attiecībā uz atkritumiem norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai. Attiecībā uz notekūdeņiem norādāmi to rašanās avoti, veidi un daudzums, piesārņojošās vielas notekūdeņos, savākšana, nepieciešamā attīrīšana, novadīšana un, nepieciešamības gadījumā, kvalitātes kontrole.
- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību.
- 1.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē.

- 2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties arī Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.

¹⁵ Prasības gaisu piesārņojošo vielu emisiju daudzuma noteikšanai šīs Biroja programmas izdošanas brīdī noteic Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumi Nr. 182 "Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi" (turpmāk – Noteikumi Nr. 182).

- 2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojums aptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legaldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – kā un vai Paredzētā darbība tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.
- 2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2.pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteikto, ņem vērā arī vides pārmaiņas, ko izraisījusi līdzšinējā derīgo izrakteņu ieguve Darbības vietā un tās apkārtnē, īpašu uzmanību vides stāvokļa novērtējumā pievēršama šādiem jautājumiem:
- 2.3.1. Darbības vietā un tās apkārtnē esošajās citās derīgo izrakteņu ieguves vietās līdz šim jau veiktās darbības dabas resursu (tostarp derīgo izrakteņu) ieguvei, darbu veikšanai izsniegtās atļaujas, veikto darbību apjomi, esošās situācijas novērtējums.
- 2.3.2. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.
- 2.3.3. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemtajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana). Neriņas upes un tās sateces baseina raksturojums; hidroloģiskā režīma raksturojums (gada vidējie caurplūdumi, pavasara palu un vasaras plūdu iespējamie maksimālie caurplūdumi ar attiecīgo raksturīgo ikgadējo pārsniegšanas varbūtību $p = 1\%$, $p = 10\%$, iespējamie minimālie caurplūdumi mazūdens periodā, attiecīgie ūdens līmeņi). Teritoriju applūšanas iespējamība.
- 2.3.4. Darbības vietas ģeoloģiskās uzbūves un inženierģeoloģisko apstākļu raksturojums kontekstā ar Paredzēto darbību (piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi).
- 2.3.5. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas un transportēšanas ceļu tuvumā/apkārtnē, attālumi līdz tām.
- 2.3.6. Darbības vietas un apkārtnes dabas novērtējums (arī mežiem), ietverot vērtējumu par nozīmīgām dabas vērtībām, īpaši aizsargājāmām sugām un to dzīvotnēm, īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem un mikroliegumiem Darbības vietā un tās iespējamās ietekmes zonā. Sugu un biotopu novērtējumu jāveic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificētam nozares (sugu un biotopu) ekspertam un Ziņojumam jāpievieno ekspertu atzinumi.
- 2.3.7. Esošā satiksmes intensitāte transportēšanas maršrutos, ceļu nestspējas raksturojums, satiksmes drošība, esošā gaisa kvalitāte un trokšņa līmenis Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā.
- 2.3.8. Starptautiskās lidostas “*Rīga*” tuvums un ierobežojumi, kas saistīti ar Darbības vietas atrašanos lidostas tuvumā. Paredzētās darbības īstenošanas risinājumi, lai neradītu negatīvu ietekmi.

- 2.3.9. Paredzētās darbības īstenošanas risinājumi un ierobežojumi, kas saistīti Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas “*Rail Baltica*” un Jaunmārupes depo būvniecību un to atrašanās Darbības vietas tuvumā.
- 2.3.10. Informācija par tuvākajām citām rūpnieciska rakstura darbībām, kas rada līdzīgas ietekmes, vai piesārņotām vietām Paredzētās darbības ietekmes zonā. Novērtējums, – vai un kā ietekmes varētu summēties.
- 2.4. Papildus, raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniedzamas arī šādas ziņas:
 - 2.4.1. Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederības raksturojums.
 - 2.4.2. Meteoroloģisko apstākļu raksturojums, ietverot derīgo izrakteņu ieguvei un dīķu izveidei nelabvēlīgu dabas apstākļu raksturojumu.
 - 2.4.3. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un pazemes ūdens atradnes, ūdensapgādes urbumi, arī viensētu akas, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
 - 2.4.4. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums, informācija par kultūras un dabas mantojuma pieminekļiem, ja tādi ir iespējamās ietekmes zonā.
 - 2.4.5. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums.

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros, pārrobežu u.c. ietekmes aspektus.
- 3.2. Saistībā ar Paredzētās darbības kontekstā būtiskākajām ietekmēm (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktais) Birojs novērtējumam izvirza sekojošas prasības:
 - 3.2.1. Ietekmju novērtējumā īpaša uzmanība jāpievērš savstarpējām un summārām ietekmēm ar derīgo izrakteņu ieguvi citās ieguves vietās Darbības vietas apkārtnē (skat. šīs Biroja Programmas I nodaļas 8. punktu) un Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas “*Rail Baltica*” un Autoceļa A5 rekonstrukcijas projektiem.
 - 3.2.2. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi, ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, augsnes virskārtas noņemšana, kā arī ietekmes, ko rada papildus nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana, arī ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem.
 - 3.2.3. Sagatavojama Paredzētās darbības izraisītu hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīmu izmaiņu prognoze (ņemot vērā arī Darbības vietā plānotās dīķsaimniecības ekspluatāciju), tajā skaitā:
 - 3.2.3.1. Novērtējama iespējamās Neriņas upes hidroloģiskā režīma izmaiņas, arī ūdens līmeņa svārstības un ūdens bilances izmaiņas; Neriņas upes vidējo un maksimālo caurplūdumu, kā arī ūdens līmeņu režīmu izmaiņu novērtējums nosakot un novērtējot Paredzētās darbības ietekmes zonu un ietekmes būtiskumu. Ietekmes novērtējums uz Neriņas iespējamām izmaiņām ūdens kvalitātē un ūdens ekosistēmā kopumā Paredzētās darbības kontekstā.
 - 3.2.3.2. Novērtējumā ņem vērā teritorijas hidroģeoloģisko apstākļu īpatnības, smilts ieguves ilgumu, kā arī savstarpējās un summārās ietekmes ar derīgo izrakteņu ieguvi citās teritorijas. Novērtējama arī hidroģeoloģisko apstākļu

izmaiņu iespējamā ietekme gruntsūdeņiem, pieņemtajām ūdenstecēm, pazemes ūdens avotiem, dzeramā ūdens resursiem (ja atbilstoši) un to kvalitāti, kā arī uz tuvumā esošajiem/plānotajiem infrastruktūras objektiem. Jānovērtē Paredzētās darbības iespējamo ietekmes zonu (arī depresijas piltuves veidošanās iespējamību/ilgumu), ņemot vērā maksimālos izstrādes apjomus/ieguves intensitāti, tiem atbilstoši veicot aprēķinus un, ja atbilstoši, modelēšanu, pie nepieciešamības ietverot modelēšanas aprēķinos iegūto informāciju par iespējamo ūdens līmeņu pazemināšanos ietekmētajos ūdens horizontos saistībā ar iespējamo depresijas piltuves veidošanos Paredzētās darbības vietai piegulošajā teritorijā un apkārtnē, arī aizsargājamo dabas vērtību saglabāšanas kontekstā, t.sk. attiecībā uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) - dabas liegumu "*Melnā ezera purvs*", kā arī piesārņotu gruntsūdeņu iespējamu pārvirzi un tās ietekmi uz Paredzēto darbību; ietekmju konstatēšanas gadījumā atbilstošu informāciju atspoguļot arī kartogrāfiskajā materiālā.

- 3.2.4. Tā kā ietekme uz gaisa kvalitāti gan derīgo izrakteņu iegūšanas laikā, gan iegūtā materiāla transportēšanas laikā ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz gaisu piesārņojošo vielu emisiju novērtējumu izpildāma atbilstoši Noteikumos Nr. 182 noteiktajam. Lai novērtētu emisijas limitu atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, izmantot piesārņojošo vielu izkliedes aprēķina datorprogrammu un ievērot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā noteikto, ka novērtējums izdarāms, ņemot vērā normatīvo aktu prasības par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi (Noteikumi Nr. 182). Novērtējums aptver gan līdzšinējās ietekmes (fona piesārņojums), gan Paredzētās darbības ietekmes no teritorijas sagatavošanas, derīgo izrakteņu ieguves, uzglabāšanas krautnēs, apstrādes (ja tāda paredzēta) un transportēšanas.
- 3.2.5. Tā kā trokšņa ietekme, jo īpaši derīgo izrakteņu iegūšanas laikā un no iegūtā materiāla transportēšanas, ir viena no būtiskām ar Paredzēto darbību saistītajām ietekmēm, Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*" noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, izmantot trokšņa izkliedes aprēķina datorprogrammu un novērtējums aptver gan ietekmes no teritorijas sagatavošanas un derīgo izrakteņu ieguves, gan transportēšanas.
- 3.2.6. Vērtējot transportēšanas ietekmes, ņem vērā šajā programmā noteikto prasību, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija transportēšanas maršrutā nosakāma ne tikai pašvaldības ceļam līdz Autoceļam A5, kā arī reprezentatīviem posmiem uz šiem autoceļiem, bet arī reprezentatīviem posmiem uz šiem autoceļiem, ņemot vērā transportēšanai paredzēto ceļu segumu un kvalitāti vai arī citam transportēšanas maršrutam un tā reprezentatīviem posmiem, ņemot vērā Eiropas standarta platuma dzelzceļa līnijas "*Rail Baltica*" projekta un Autoceļa A5 rekonstrukcijas projekta iespējamās realizācijas risinājumus. Summārās ietekmes vērtējumā jāņem vērā arī esošā satiksmes intensitāte.
- 3.2.7. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.7. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 3.2.8. Veicams ietekmes uz bioloģisko daudzveidību, tostarp īpaši aizsargājamām sugām un to dzīvotnēm, kā arī īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem, novērtējums. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē. Novērtējumu sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā

sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības. Novērtēt Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju, kopskatā ar šīs teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķiem un plānotajiem risinājumiem to maksimālajā intensitātē.

- 3.2.9. Novērtējama Paredzētās darbības ietekme uz ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem. Veicams ainavas veidošanas pasākumu nepieciešamības, tajā skaitā, piedāvāto risinājumu, izvērtējums un raksturojami atbilstošie nosacījumi.
- 3.2.10. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildus prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.3. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā, ka Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punktā ietvertā prasība pēc būtības ir piebilde, skaidrojot, kā veicams gaisu piesārņojošo vielu emisiju aprēķins un ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējums. Izpildot šo prasību Ziņojuma attiecīgajās nodaļās, kur tiek vērtēta šī Paredzētās darbības ietekme, atsevišķu papildus nodaļu Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 9. punkta izpildei Ziņojumā var neietvert.
- 3.4. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tostarp ietekmes uz materiālajām vērtībām Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.
- 3.5. Ziņojumā ietver apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 4.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, jānorāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz datorprogramas/-u aprēķinu ievades datus.
- 4.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildus Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Birojs citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

5. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 5.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tiem jāaptver gan risinājumi teritorijas sagatavošanas un papildus nepieciešamo objektu būvniecības, gan derīgo izrakteņu ieguves laikā, gan ietekmes mazināšanai vietās, kur veikta derīgo izrakteņu ieguve (t.i. - rekultivācija), gan dīķu ekspluatācijas laikā, gan teritorijas iespējamai pārveidei/rekultivācijai pēc dīķsaimniecības ekspluatācijas, ja tā tiktu pārtraukta. Tāpat novērtējami iespējamie pagaidu risinājumi, ja tādi nepieciešami un plānoti kontekstā ar piegulošo teritoriju attīstību.
- 5.2. Novērtē gan, kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzības normatīvajiem aktiem.
- 5.3. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem

pasākumiem tās novēršamai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

6. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 6.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai.
- 6.2. Kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi. Pamato izvēlēto variantu un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam.
- 7.2. Izvērtējama monitoringa nepieciešamība un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai

1. Ziņojumā analizē ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus, iekļaujot Ziņojumā pārskatu par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem un norādot, kā tie ņemti vērā. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no ietekmes uz vidi novērtējuma pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājai jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā. Ja attiecīgajā periodā vēl attiecināms, organizējot un veicot Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu, ņem vērā arī ar infekcijas Covid-19 izplatības pārvaldību saistītos ierobežojumus un nosacījumus, kas noteikti ārējos normatīvajos aktos.
4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, ierobežotas pieejamības informācija par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktors

(*paraksts**)

Arnolds Lukšēvics

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*